

Ο ΠΟΛΥΚΑΡΠΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ

Ἦτο κυριακή, πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἧς ἠκροάσθημεν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς, πέντε πρόσωπα ἐν ὅλῳ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ δεινοῦ χριστιανοῦ ἀρχαιολόγου κ. Γ. Λαμπάκη ἐκινήσαμεν, ἵνα ἀναβῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀγερῶχου Πολυκαρπείου Πάγου καὶ ἐπισκεψώμεθα ἐκεῖ σκηνώματα ἱερὰ, τὸν τάφον τοῦ ἱεροῦ Πολυκάρπου, τοῦ πολιοῦ καὶ θεοπρεποῦς ἐκείνου ἱερομάρτυρος, ὅστις διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐπότισε τὸ χῶμα τῆς Σμυρναϊκῆς Ἀκροπόλεως.

Περὶ τὴν 11 1)2 π. μ. ὥραν ἰδρῶτι περριρεόμενοι ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Πάγον καὶ ἐβαίνομεν νωχελῶς πρὸς τὰς κλιτύας τοῦ ὄρους ὑφ' ἧς κεῖται τὸ ἱστορικὸν διὰ τὴν πρωτόγονον Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν Πολυκαρπεῖον Στάδιον. Τὰ πάντα ἐνέπνεον σεδασμὸν, τὰ πάντα ἀπέπνεον τὸ ζεῖδωρον ἐκεῖνο τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος ἄρωμα, ὅπερ καθηδύνει ἀληθῶς πάντα φιλόρχαιον ἐπισκέπτην καὶ προκαλεῖ ἐν αὐτῷ μυστηριώδεις τῆς καρδίας παλμούς. Εφθάσαμεν εἰς τὸ Στάδιον. Βράχοι ἱστορικοὶ, οἱ μόνοι ἐπιζῶντες μάρτυρες τῆς φοβερᾶς ἐκείνης τραγωδίας, ὑψοῦντο μεγαλοπρεπῶς ὑπερθεὶν αὐτοῦ.

Ενομίζομεν δὲ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταδίου ἐδλέπομεν τὴν ὑψηλὴν πυρὰν καὶ τὸν γηραιὸν ἐκεῖνον πρεσβύτην ἐπ' αὐτῆς γενναιοφρόνως ἀνερχόμενον. Ενομίζομεν ὅτι ἠκούομεν ἄπωθεν τὴν ἱερὰν φωνὴν «ἰσχυε Πολύκαρπε καὶ ἀνδρίζου». Ενομίζομεν τέλος, ὅτι ἐν ταῖς στιγμαῖς ἐκείναις ἐξικνεῖτο εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν ἡ ἐξησθενημένη φωνὴ τοῦ γηραιοῦ τῆς Ἐκκλησίας στρατάρχου «ὀγδοήκοντα καὶ ἑξ ἔτη δουλεύω τῷ Χριστῷ μου καὶ οὐδὲν μὲ ἠδίκησε· καὶ δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ τὸν βασιλέα μου, τὸν σῶσαντά με ;»

Εφανταζόμεθα γονυκλινῇ ἐπὶ τῆς πυρᾶς τὸν ἀδαμάντινον ἐκεῖνον γέροντα προσευχόμενον ἐνθέρμως τῷ Παντάναχτι Θεῷ. Εφανταζόμεθα τοὺς γοεροὺς θρήνους καὶ κοπετοὺς τῶν πνευματικῶν τοῦ ἱεροῦ πατρὸς τέκνων θρηγούντων τὸν «πατέρα» αὐτῶν. Καὶ ἐν τοιαύταις σκέψεσι βεθυθισμένοι ἠτενίζομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ σταδίου, ὅπου κατ' εἰκασίαν εἶχε στηθῇ ἡ φρικώδης πυρά.

Αἱ καρδίαι ἡμῶν ἔκλαιον κατὰ βάθος ἀλλ' ἔχαιρον ἐν ταυτῷ ἀναμιμνησκόμεναι τὸ φλογερὸν σθένος τοῦ ἱεράρχου ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως. Αποθαυμάσαντες ἐπὶ τέλους τοῦτο μετέβημεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ χώρου, ἐνθὰ λέγεται, ὅτι ἐτάφη τὸ ὑπολειφθὲν ἐκ τοῦ κατακαέντος λειψάνου ἢ μᾶλλον ἡ ἱερὰ κόνις τοῦ ἱεροῦ ἀνδρός.